

ردیف	نمره	
۱	۰/۵	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) وجه خدا اگر شودت منظر نظر ب) همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی
۲	۰/۲۵	معنی مقابل واژه «احداث شدن» در کدام گزینه وجود دارد؟ (۱) از هر چه مخالف رضای تو بود (۲) بشکستن تو شکستن هر دو جهان برگشتم و توبه کردم و بد کردم ای ضعف تو ویران شدن هر دو جهان
۳	۰/۲۵	مترادف واژه «دارای نشان پیامبری» در کدام گزینه آمده است؟ (۱) جسیم (۲) قسیم (۳) وسیم (۴) نسیم
۴	۰/۲۵	کدام گزینه فاقد واژه های دارای «هم آوا» است؟ (۱) تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی (۲) نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی (۳) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد
۵	۰/۷۵	نادرستی های املائی را بیابید و فقط شکل درست آن ها را در پاسخ برگ بنویسید. «واعظ و پنددهنده - گذاردن و به جا آوردن - فراق و غربت - تصمه و افسار - آکف و گوشه نشین - خوان و سفره - تحفه و هدیه»
۶	۰/۵	در متن زیر، دو نادرستی املائی وجود دارد؛ درست آن ها را در پاسخ برگ بنویسید. «هر گه که یکی از بندگان گنهگار پریشان روزگار، دست عنایت به امید اجابت به درگاه حق جل و علا بردارد، ایزد تعالی در او نذر نکند.»
۷	۰/۵	واژه درست املائی را در هر مورد مشخص کنید. الف) مال کسی را به عنوان (وثیغه - وثیقه) گرفتن و نزد خود نگه داشتن، توضیح واژه گرو بردن است. ب) گویند که (بطی - بتی) در آب روشنایی ستاره می دید.
۸	۰/۷۵	با توجه به عبارت زیر پاسخ دهید. «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.» الف) چند مفعول در عبارت مشاهده می شود؟ ب) نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. ج) واژه «زمردین» با کدام واژه هم نقش است؟
۹	۱	با توجه به بیت، درستی یا نادرستی گزاره های زیر را بررسی نمایید. چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن صوابش الف) واژه های «صواب» و «عاجز» هم نقش هستند. ب) ضمائر پیوسته انتهای هر دو مصراع، «مضاف الیه» هستند. ج) شیوه بیان هر دو مصراع «بلاغی» است. د) کل بیت، یک جمله مرکب است.
۱۰	۰/۷۵	با توجه به بیت زیر: با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت الف) «است» در کدام مصراع «غیراسنادی» است؟ ب) در جمله آخر واژه «فراغت» با نقش دستوری به قرینه حذف شده است.

ردیف	نمره	
۱۱	۰/۲۵	تعداد جمله ها در کدام بیت اشتباه نوشته شده است؟ (۱) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو پیوشی (۲) نخستین بار گفتش کز کجایی؟ همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی (چهار جمله) بگفت از دار ملک آشنایی (سه جمله)
۱۲	۰/۷۵	با توجه به بیت و عبارت زیر پاسخ دهید. (۱) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز (۲) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. الف) نوع «را» در هر دو مورد «حرف اضافه» است یا «فک اضافه»؟ ب) کدام مورد فاقد ترکیب وصفی است؟ ج) در بیت حذف فعل به قرینه وجود دارد.
۱۳	۰/۵	در بیت زیر، یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است
۱۴	۰/۵	شعر الف - (آزادی / دفتر زمانه) نمونه ای از اشعار وطنی عارف قزوینی است که به سلطه بیگانگان و بیدادگری ب - (ناصرالدین شاه / محمدعلی شاه) اشاره دارد.
۱۵	۰/۵	شعر «مست و هشیار» از پروین اعتصامی: الف) قالب آن چیست؟ ب) قرار گرفتن قافیه ها در این قالب به چه شکل است؟ گزینه درست را انتخاب نمایید. (۱) _____ x _____ (۲) _____ Δ _____ (۳) _____ x _____ _____ x _____
۱۶	۰/۵	بیت زیر را تکمیل کنید. بالله کز آفتاب فلک خوب تر شوی
۱۷	۰/۵	با توجه به شعر حفظی «در مکتب حقایق»، کدام مورد نادرست نوشته شده است؟ صورت درست مصراع به هم ریخته شده را بنویسید. (۱) از پای تا سرت همه نور خدا شود (۲) گر هوای وصال در سرت است، حافظا در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی باید که خاک درگاه اهل هنر شوی
۱۸	۰/۵	با توجه به بیت زیر پاسخ دهید. لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید الف) آرایه مشترک قسمت های مشخص شده چیست؟ ب) این که سنایی در بیت آخر شعر نام خود را آورده است از نظر ادبی چه نام دارد؟ مگر از آتش دوزخ بُودش روی رهایی

ردیف	نمره	
۱۹	۰/۲۵	در بیت زیر، نسبت دادن خرید و فروش به اندۀ و جان، آرایۀ می سازد. بگفت: آنجا به صنعت در چه کوشند؟ بگفت: اندۀ خرنند و جان فروشند
۲۰	۰/۲۵	آرایۀ بارز مشترک دو بیت زیر چیست؟ (کنایه، واج آرایی و مراعات نظیر نمره ندارد). همّت اگر سلسله جنبان شود نشاط غربت از دل کی برد حبّ وطن بیرون مور تواند که سلیمان شود به تخت مصرم اما جای در بیت الحزن دارم
۲۱	۱	با توجه به بیت زیر پاسخ دهید. با محتسبم عیب مگویند که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است الف) کدام واژه «مشبه» است؟ ب) کدام واژه ها «جناس ناهمسان» دارند؟ ج) واژه «مدام» آرایۀ ایهام دارد که در دو معنای و قابل پذیرش است.
۲۲	۰/۵	با توجه به عبارت زیر، درستی یا نادرستی گزاره ها را مشخص نمایید. «باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده». الف) واژه های «رحمت» و «نعمت» آرایۀ سجع دارند. ب) در متن دو تشبیه وجود دارد.
۲۳	۰/۵	در بیت زیر: همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد الف) کدام واژه «نماد خبررسانی» است؟ ب) واژه «همّت» در این بیت در معنای کمک است یا اراده؟ خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است
۲۴	۱	با توجه به ابیات زیر پاسخ دهید. ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز این مدعیان در طلبش بی خبرانند الف) واژه «مرغ سحر» نماد چه مفهومی است؟ ب) ویژگی عاشقان واقعی چیست؟ (ذکر یک مورد کافی است). ج) مرجع ضمیر «ش» در بیت دوم است. کان سوخته را جان شد و آواز نیامد کان را که خبر شد، خبری باز نیامد
۲۵	۱	با توجه به بیت زیر: همّت بدرقه راه کن ای طایر قدس الف) شاعر از طایر قدس چه چیزی را طلب می کند؟ ب) کدام عبارت نمایانگر «بی تجربگی» است؟ ج) واژه «من» در بیت بالا با واژه در بیت زیر، مفهوم یکسانی دارند. در مکتب حقایق پیش ادیب عشق هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

ردیف	نمره	
۲۶	۱	در هر بیت کدام یک از ویژگی های محتسب وجود دارد؟ «بی ادبی در برخورد اولیه - نا آگاهی از احکام شرع - سطحی نگری - رشوه خواری» الف) گفت: «آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه» ب) گفت: «تا داروغه را گوییم، در مسجد بخواب» ج) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» د) محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت گفت: «در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست!» گفت: «مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست» گفت: «کار شرع، کار درهم و دینار نیست» مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است، افسار نیست»
۲۷	۰/۵	در بیت زیر، کدام ویژگی های زاهد مورد نقد واقع شده است؟ (۲ مورد) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست
۲۸	۰/۲۵	در بیت زیر، شاعر به چه مضمونی تأکید دارد؟ جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
۲۹	۰/۲۵	مفهوم بیت زیر، با کدام بیت ارتباط دارد؟ هیچ نقاش نمی بیند که نقشی برکشد وان که دید، از حیرتش کلک از بنان افکنده ای الف) از دست و زبان که برآید ب) گر کسی وصف او ز من پرسد کز عهد شکرش به درآید بی دل از بی نشان چه گوید باز؟
		■ عبارات و ابیات سوالات ۳۰ تا ۳۴ را به نثر روان بازنویسی نمایید.
۳۰	۰/۷۵	خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.
۳۱	۰/۷۵	یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود.
۳۲	۰/۷۵	گفت: «از بهر غرامت، جامه ات بیرون گنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»
۳۳	۰/۷۵	آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است
۳۴	۱	عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.

گزینهدو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

ویژه پایه دوازدهم

آبان ۱۴۰۳

دفترچه پاسخ تشریحی

ارزشیابی تشریحی مرحله ۱

فارسی ۳ (تمامی رشته‌های نظری)

۱۴۰۳-۱۴۰۴

SanjeshCloud

www.SanjeshCloud.ir

(ب) پاداش کار نیک

الف) ذات / وجود

-۱

-۲

گزینه ۲ (ویران شدن)

-۳

گزینه ۳: وسیم

-۴

گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ثنا (ستایش) و سنا (روشنایی)

گزینه ۳: صبا (باد بهاری) و سبا (نام یک شهر)

-۵

گزاردن - تسمه - عاکف

-۶

انابت - نظر

-۷

الف) وثیقه

(ب) بطی

-۸

الف) چهار مورد (به تعداد افعال مفعول‌پذیر، مفعول وجود دارد: «گفته، بگسترد، فرموده، بی‌ورد»)

(ب) متمم (به دایه ابر بهاری فرموده)

(ج) بهاری (هر دو صفت هستند).

-۹

الف) درست (هر دو مسند هستند، فعل «نیامد» در مصراع دوم به معنی «نشد» یا «نگشت» اسنادی است).

(ب) نادرست (در مصراع اول مضاف‌الیه است، اما در مصراع دوم متمم است. بیش پرسیدن برای او صواب نیامد).

(ج) درست

(د) درست

-۱۰

(ب) مفعول - لفظی (جمشید جم فراغت را نداشت)

الف) مصراع دوم

-۱۱

گزینه ۲.

بررسی تعداد جملات گزینه‌ها:

(۱) بدانی / بیوشی / بکاهی / فزایی (چهار جمله)

(۲) گفت / یی در کجایی / بگفت / فعل محذوف «هستم» در آخر مصراع (چهار جمله)

-۱۲

الف) فک اضافه

(ب) مورد ۲ (در بیت واژه «آن» صفت است).

(ج) معنایی (منادا حذف فعل به قرینه معنایی دارد: ای مرغ سحر ابا تو سخن می‌گویم)

-۱۳

وصفی: آن خانه / اضافی: دست اجانب

-۱۴

(ب) محمدعلی شاه

الف) آزادی

-۱۵

الف) قطعه

(ب) گزینه ۱

X _____
X _____

۱۶-

گر نور عشق حق به دل و جانت او فتد

۱۷-

گزینۀ ۲. گر در سرت هوای وصال است، حافظا

۱۸-

الف) مجاز (کل وجود/ امکان) ب) تخلص

۱۹-

استعاره

۲۰-

تلمیح و تضاد (مور و سلیمان - غربت و وطن)

۲۱-

الف) محتسب یا او (به ما مانند شده است).

ب) عیب و عیش

ج) شراب و همیشگی

۲۲-

الف) نادرست (واژه‌های انتهای دو جمله می‌توانند سجع باشند؛ در این جا «رسیده» و «کشیده»)

ب) درست (باران رحمت و خوان نعمت)

۲۳-

الف) باد سحر ب) کمک

۲۴-

الف) عاشق دروغین یا مدعی

ب) کشته شدن در راه عشق و رازداری (در بیت‌ها به هر دو مفهوم اشاره شده است).

ج) خدا یا معشوق

۲۵-

الف) دعا و کمک معنوی

ب) نویسنده

ج) پسر (هر دو به مرید و سالک بودن اشاره دارند).

۲۶-

بی ادبی در برخورد اولیه: (د) / ناآگاهی از احکام شرع: (ب) / سطحی نگری: (الف) / رشوه خواری: (ج)

۲۷-

ظاهرگرایی - ناآگاهی از حال عاشقان - سرزنش کردن عاشق واقعی (دو مورد کافی است).

۲۸-

میهن پرستی با جان فشانی در راه وطن، وطن پرستی

۲۹-

ب: هر دو بیت به مفهوم ناتوانی انسان در درک و توصیف خدا اشاره دارد.

۳۰-

نعمت فراگیر خدا همانند سفره‌ای همه جا پهن شده است.

۳۱-

یکی از عارفان در حالت تفکر و کشف و شهود عرفانی و توجه به خدا فرو رفته بود.

۳۲-

محتسب گفت: به عنوان جریمه لباس را از تو می‌گیرم. مست گفت: لباس من کهنه و پوسیده است.

۳۳-

مردم امروز یقین پیدا کرده‌اند که آن کسی (محمدعلی شاه) را که در این سرزمین به پادشاهی رسانده‌اند، در حقیقت شیطانی پلید است.

۳۴-

شیره درخت انگور به قدرت خدا غسل خالص شده و هسته خرما به پرورش او به درخت خرمایی بلند تبدیل شده است.